

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

VY_12_INOVACE_B_LH_1.SADA_09

- **Název klíčové aktivity:** I/2 Inovace a zkvalitnění výuky směřující k rozvoji čtenářské a informační gramotnosti
- **Označení v TK:** EU-I/2B-LH-1.sada-č.09
- **Autor:** PaedDr. Ludmila Hulvová
- **Datum vytvoření:** říjen 2012
- **Název DUM:** Petr Bezruč
- **Vzdělávací oblast:** Jazyk a jazyková komunikace
- **Vyučovací předmět:** Český jazyk a literatura
- **Ročník:** 9.
- **Druh učebního materiálu:** prezentace
- **Klíčová slova:** umělecký pseudonym, sociální balada, sociální a národnostní útisk , motivace tvorby, autorství
- **Anotace:** Materiál navazuje na prezentaci o anarchistických buřících, seznamuje žáky s osobností a dílem P. Bezruče. Protože jde o nejslavnější literární osobnost z blízkého okolí školy, je o něco podrobnější (připravuje žáky také na návštěvu Památníku P. B. v Opavě).

PETR BEZRUČ

□ Datum narození

15.9. 1867

Opava

□ Datum úmrtí

17.02.1958

Olomouc

- ❑ **Petr Bezruč,**
vlastním jménem
Vladimír Vašek,
básník a prozaik
- ❑ Nejslavnější
opavský rodák
- ❑ **Pseudonym** –
utajení autorství,
nechtěl slávu pro
sebe, ale **chtěl**
upoutat pozornost
k těžkému životu
lidí na Ostravsku

Rodina

- ❑ **Matka** - ze zámožné rodiny z Týnce n. L.
- ❑ **Otec** – učitel, jazykovědec, slezský buditel vydával 1. čes. noviny v tehdy německé Opavě, odhalil nepravost Rukopisů po jazyk. stránce, za obé – nepřátelské útoky – přestěhování do Brna předčasně umírá na tuberkulózu
- ❑ **Pět sourozenců**, matka v obtížné situaci

Vzdělání, zaměstnání

- ❑ Po maturitě na brněnském gymnáziu odešel Petr Bezruč studovat klasickou filologii (jazykovědu) do Prahy, ale po třech letech vysokou školu opustil.
- ❑ Po návratu do Brna pracoval jako úředník na poště. Dva roky byl poštovním úředníkem v Místku (dobré místo), ale potom se vrátil do Brna.

Radikalizace - od nezájmu k revoltě

- Praha, Brno – nezájem o politiku a sociální problémy
- Apatie, melancholie, kavárny
- Teprve v Místku (90. léta) – vliv přítele O. B. Petra – zájem o život kolem – **bída, nespravedlnost, národnostní útlak**
- První lásky (Maryčka Sagonová, Doda Bezručová)

Uznání a samota

- Za 1. svět. války byl **zatčen pro domnělé autorství protirakouské básně.**
- Po válce odmítl výhodné místo u pošty v Brně. V roce 1928 odešel do výslužby.
- Jeho obliba, uznání jako básníka roste.
- **Žil samotářsky v Brně,** pak v Kostelci na Hané a v Brance u Opavy. Je pohřben v Opavě.

Dílo Petra Bezruče:

- ❑ Řazen k anarchistickým buřičům.
- ❑ Jediná sbírka – postupně rozšiřovaná, doplňovaná:
- ❑ **Slezské číslo** - 1903, jednotlivé básně se začaly objevovat nejprve od roku 1899 v Herbenových Besedách Času. Sbírka obsahuje 31 básní, především balad s intimní lyrikou a prostředím opavského a těšínského Slezska.

Některé známé básně

- - Maryčka Magdonova
- Bernard Žár
- Kantor Halfar
- Ondráš
- Žermanice
- 70000
- Ostrava
- Škaredý fantóm
- Leonidas
- Smrt Casanova
- Hrabýň
- Hlučín
- Jen jedenkrát
- Kdo na moje místo

Slezské písně

= nový název sbírky
(1909)

Sbírka obsahovala již
45 básní a v každém
dalším vydání jejich
počet rostl.

Dnešní podoby
nabyla kniha r.1928.

Slezské písně

(Zdroj 2)

Závěr umělecké tvorby

- ❑ Po vydání Slezských písní **přestal autor umělecky tvořit** a verše, které napsal, **posílal jen přátelům a známým.**
- ❑ **Zpochybnění autorství**

Fotoalbum

- ☐ [Petr Bezruč - národní umělec](#) (zdroj 3)
- ☐ [Úsměv P. B.](#) (zdroj 4)
- ☐ [Oldřich Lasák - portrét P. Bezruče](#) (zdroj 5)
- ☐ [Památník P. Bezruče v Opavě](#) (zdroj 6)
- ☐ [Socha ve Dvořákových sadech](#) (zdroj 7)
- ☐ [Dům kultury Petra Bezruče v Opavě](#) (zdroj 8)
- ☐ [Náhrobek](#) (zdroj 9)

Petr Bezruč

- ☐ Kde a kdy se narodil a zemřel?
- ☐ Co víš o jeho otci a rodině? Proč se z Opavy odstěhovali?
- ☐ Co studoval v Praze? Dokončil studia?
- ☐ Jaké měl zaměstnání?
- ☐ Kde se seznámil se situací na Ostravsku?
- ☐ Jak se jmenoval jeho přítel?
- ☐ Oženil se? Jmenuj jeho lásku.
- ☐ Jakou měl povahu?
- ☐ Které dvě velké špatnosti kritizuje ve Slezských písních?
- ☐ Co to je sociální balada?
- ☐ Jmenuj 7 známých básní ze Slezských písní.
- ☐ Vyprávěj děj 3 Bezručových sociálních balad.

Použité zdroje

Zdroj 1: [Petr Bezruč](#). In: *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2012-10-10]. Dostupné z: http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Bezruc_2.jpg

Zdroj 2: [Slezské písně](#) [cit. 2012-10-10]
<http://www.antikopava.cz/upload/ee16bakol.jpg>

Zdroj 3: [Petr Bezruč - národní umělec](#) [cit. 2012-10-10]
<http://www.cojeco.cz/Attach/photos/persons39338f307804f.jpg>

Zdroj 4: [Úsměv P. B.](#) [cit. 2012-10-10]
http://simonak.eu/images/obrazky_ostatni_strany/h_k/9_15.jpg

Zdroj 5: [Oldřich Lasák - portrét P. Bezruče](#) [cit. 2012-10-10]
<http://ces.mkcr.cz/cz/img/4/8/0/p4013.jpg>

Zdroj 6: [Památník P. Bezruče v Opavě](#) [cit. 2012-10-10]
http://cs.wikipedia.org/wiki/Soubor:Pam%C3%A1tn%C3%ADk_Petra_Bezru%C4%8De_v_roce_2012.jpg

Zdroj 7: [Socha ve Dvořákových sadech](#) [cit. 2012-10-10]
http://www.natura-opava.org/opavsko/images/stories/jommgallery/img_originals/Nau%C4%8Dn%C3%A9%20stezky_15/sochy_parky_01_20110504_1496045705.jpg

Zdroj 8: [Dům kultury Petra Bezruče v Opavě](#) [cit. 2012-10-10]
<http://www.opava-city.cz/images/tempic/opava/pamatky/ohk.jpg>

Zdroj 9: [Náhrobek](#) [cit. 2012-10-10]
http://files.opavskeslezsko.webnode.cz/system_preview_detail_200000206-aa56cab506-public/IM_A0143.JPG